

Reisaelva

Perhojoki

TONI SILTANEN JA MIKA ÄIKÄS

KOOKASTA JÄÄMERENLOHTA HALUAVAN EI TARVITSE VÄLTTÄMÄTTÄ JONOTELLA HEITTOVUOROA TENOLLA TAI OTTAA PANKKILAINAA KUOLAN MATKAA VARTEN. REISAJOEN UPEISSA MAISEMISSA ONGITAAN ISOJA KIRKKAITA NOUSULOHIA, JOTKA NYKYKÄYTÄNNÖN MUKAAN VIELÄPÄ LASKETAAN TAKAISIN.

Postinkantajan kuopassa iso lohi pysähtyy ja ottaa perhoon.

REISAELVA, tunnettu myös Reikenä vanhojen norjansuonten, kuin myös siellä kalastavien malaisten keskuudessa, sijaitsee Tanskan läänissä Pohjois-Norjassa noin kilometrin päässä Kilpisjärveltä suuntaan.

Reisajoki saa alkunsa Pohjois-Norjan korkeimmasta putouksesta ja kuohuu Reisan kansallispuistossa. Joki virtaa vapaana noin sadan kilometrin matkan päätyen Jäämereen idäntä Storslett-nimisen pikkukaupungin lähellä. Joki on kirkasvetinen ja siinä päröi mitä vehrein ja vuoristoisissa vesistöissä.

Reisa virtaa yhä suurimmaksi

Puntajoen suu on Sone 9:n ottipaikkoja.

alkuperäisessä uomassaan, mutta joitakin muutostöitä on tehty, ilmeisesti jää- ja tulvaongelmien takia. Tosin ihmisen puuttumisen tuloksena joki myös jäätyy, koska aikanaan Altajokea padottaessa norjalaiset suuressa viisauksessaan käänsivät osan Reisan virtauksesta Altaan saadakseen enemmän vettä voimalaitokselle.

Virran ohjaus on osaltaan vaikuttanut myös kalojen nousuun, koska virtaamat ovat muuttuneet. Reisavuonon verkotus ja virtaaman muutos ovat ajan mittaan heikentäneet joen poikastuotantoa, joka on ollut aikoinaan jopa yksi Pohjois-Norjan parhaista. Tosin saalistilastot eivät anna täysin oikeaa kuvaa, koska joelle myydään ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille vain neljä lupaa per jokiosuus, eli "sone".

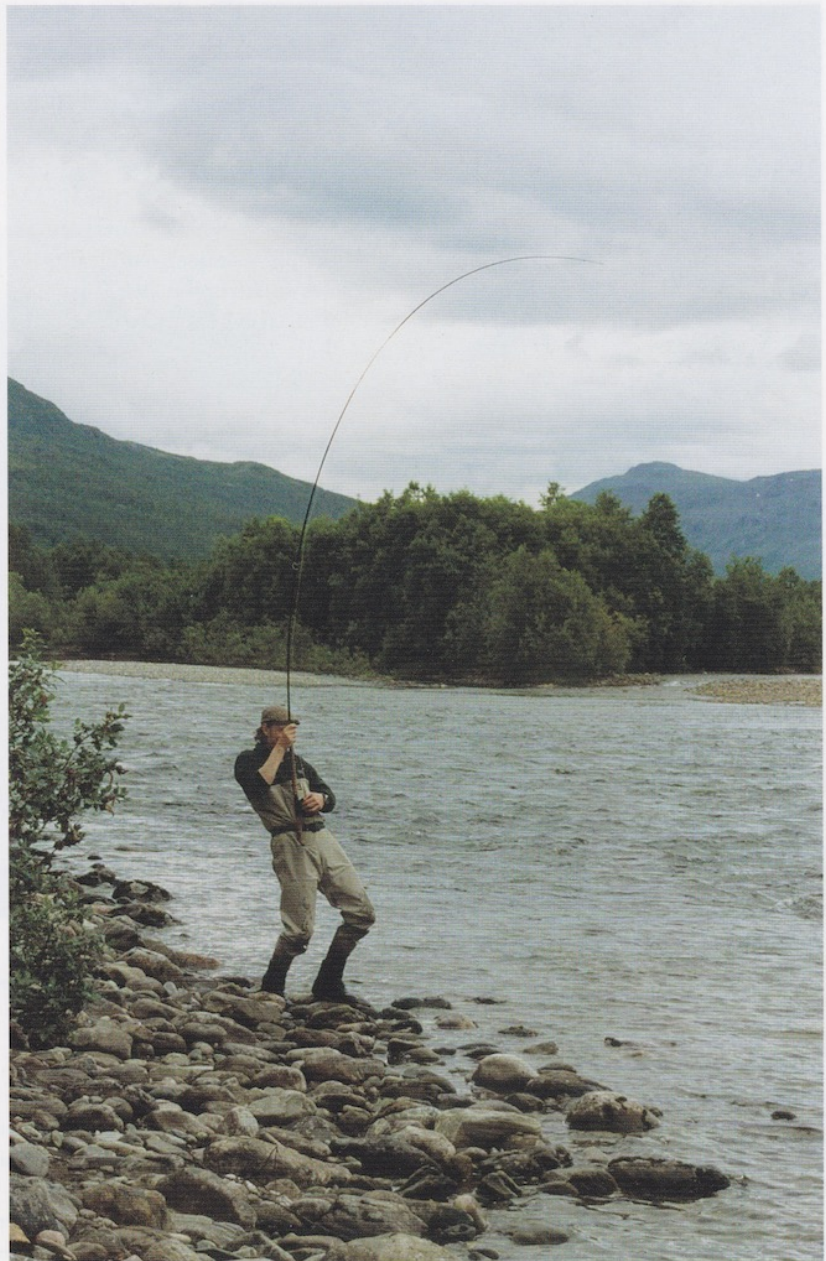
Joella on kuitenkin mahdollista kalastaa myös maanomistajien luvilla, kuten esimerkiksi allekirjoittaneet tekevät.

ISOT LASKETAAN TAKAISIN

Reisajoen kalaston muodostavat lohi, johon juttumme keskittyy, sekä myöhemmin kesällä lähinnä alaosilta löytyvä suhteellisen kookas meritaimen ja merirautu, jota joessa esiintyy runsaasti. Raudun kalastus on parhaimmillaan elokuun alusta kauden loppuun ja tämä haasteellinen kala onkin todella pyytämisen arvoinen. Raudun keskipaino pyörrii noin kilon tietämissä, mutta joukossa on runsaasti jopa kolmeen kiloon yltäviä yksilöitä.

Joella astui vuonna 2001 voimaan uusi paljon keskustelua herättänyt kalastussääntö, jonka mukaan kaikki lohet, jotka painavat yli viisi kiloa tai joiden pituus ylittää 80 senttiä, pitää vapauttaa. Säännön luultiin aiheuttavan ongelmia, mutta ainakaan allekirjoittaneille siitä ei ollut mitään haittaa.

Kauden aloitus siirrettiin myös heinäkuun 1. päivästä saman kuun 15. päivään, joten kausi kestää nykyisellään vain puolitoista kuukautta, loppuen

elokuun viimeisenä päivänä. Tosin meritaimenta saa kalastaa joen alimmilla osuuksilla aina syyskuun puoliväliin saakka.

Reisajoki on siis jaettu kalastusalueisiin tai sektoreihin, joita on 19 kappaletta. Autolla pääsee Pilton saakka, eli sone 10 on vielä autoilijan saatavissa. Kaikkein ylimmille pooleille joutuu patikoimaan, mutta paikallisilta voi myös ostaa venekyydin. Jokivarressa on tosin liikkunut huhuja aluejakokäytännön poistumisesta tulevaisuudessa, joten tämän toteutuessa joelle olisi saatavissa koko joen kattavia päivälupia.

Reisajoelle saa myös kausilupia, mutta ne arvotaan, joten paikallisilla on

tässä suhteessa paremmat mahdollisuudet kuin turistilla. Myös aloituspäivän siirtämistä takaisin ensimmäiseen heinäkuuta on kuulemma suunniteltu, mutta huhut ovat huhuja, kannattaa varautua mihin vain.

Toinen – ja uskottavampi – versio sääntöasiasta on se, että Reisaelva ja noin 50 muuta jokea ovat Naturan piirissä, ja nämä 2001 voimaan tulleet kalastussäännöt ovat voimassa 10 vuotta eteenpäin. Asiaan vaikuttaa myös, että kassikasvattamot on jouduttu viemään pois vuonoista lohitaideiden vuoksi, joten kalansuojelu joessa on nyt tärkeää, jotta lohien lapset saadaan joesta mereen kasvamaan ja myös palaamaan takaisin.

Pahtakoski on kirjoittajien luottopaikkoja.

KAKSIKÄTINEN JA KOOKKAAT PERHOT

Reisajoen vesi on kirkasta. Vesi ei myös juurikaan lämpene yli 15 asteen, lämpötilan pysyessä yleensä 8–12 asteen välillä, joten kalat ovat miltei poikkeuksetta hyvässä taistelukunnossa.

Koska kala on suhteellisen kookasta, on suosituimmaksi vapavalinnaksi tullut tukeva 14–15-jalkainen. Matalalla vedellä myös yksikätsillä on rantautettu paljon metrin kaloja.

Siimoista yleisimmin käytetyt ovat kelluva ja intermediate. Tosin joessa on myös paikkoja, joissa myös niin sanotut ”synkät” siimat, 400 ja 500 -grainiset, ovat paikallaan.

Ulkomaisilla kalastajilla näkee usein käytössä ampumapäitä, mutta paikalliset perhomiehet – ja naiset – kalastavat enimmäkseen kokonaisilla siimoilla. Tosin shootinghead-kulttuuri tekee yhä vahvemmin tuloaan tännekin.

Perhoista voisi kirjoittaa oman artikkelinsa, mutta tiivistettynä voi todeta hyvinkin perinteisten perhojen istuvan myös Reisalle. Toki jokaisella kalastajalla on omat suosikkinsa, mutta aina-

Reisa – info

Sijainti: Kilpisjärveltä Altan suuntaan noin kahden tunnin ajomatka. Joki la Storslett-nimisen pikkukaupungin kohdalla mereen. Storslettistä ajetaan sisämaahan, kohti Reisan kansallispuistoa.

Majoitusta: paikallinen hotelli (tyyris), maanomistajien mökkejä, asuntoille löytyy paikkoja, ainakin jos kysyy kohteliaasti paikallisilta leiriytynneille.

Luvat: tällä hetkellä saatavilla päivälupia, joilla saa kalastaa yhden valinnallisen alueen. Lupia jaossa neljä kappaletta per alue. Sonekäytännön poistuminen on ollut puhetta, mutta ei virallista päätöstä. Aloitukset 15.7.2003 kalastuskunnassa on suunniteltu avajaisien aikaistamista heinäkuun alkuun, mutta asiaa ei ole vielä päätetty. Viiden päivän välein vaihtuva sektorirauhoitus. Luvun hinta 100 norjan kruunua + 200 kruunun pantti (yhteensä noin 42 €). Pantti takaisin palauttaessaan saalis kyselyyn.

Desinfointi: kaikki kalastusvälineet; kahluuvälineet, vavat, kelat, märehtimet, siimat jne. on desinfioitava tai on ainakin oltava näytettävissä desinfioituna, joka on hankittu Reisan kalastuskunnan alueelta. Lupia ja desinfiointikysely kunnantalosta (kommunhuset), joka sijaitsee aivan Storslettin keskustassa.

Muuta huomioitavaa: joella on voimassa päivärauhoitus, eli joki on rauhoitettu kalastukselta päivittäin kello 06.00–14.00 (hyvä asia – tulee väliin nukkua). Veneestä ja silloilta kalastaminen on kielletty. Elävien syöttien käyttö on kielletty, samoin spinnflugat ja muut punttiviritykset. Sallitut kalastusmuodot ovat perho- ja uistinkalastus.

kin Tohtori-sarja, Jock Scott, isot GP:t ja pitkät mustat liehusiipiset putkiperhot ovat osoittautuneet tehokkaiksi.

Varsinkin GP on koossa 2/0 antanut todella paljon kookkaita lohia. Itse asiassa sillä on saatu niin kutsutusta "postinkantajan kuopasta" varmasti suhteessa eniten isoja kaloja. Yleensä lohet ovat vielä täisiä, joten olemme arvelleet tehon syynä olevan sen, että kalan olemus on vielä tuoreena vastausseen kalan muistissa.

YLHÄÄLTÄ PAHTAKOSKELLE

Kalastus joella alkaa siis vasta 15. heinäkuuta, joten kalaa alkaa olla aloituspäivänä jo koko joen pituudella. Meidän porukkamme kalastaa pääasiassa

noin 30 kilometrin päässä jokisuusta sijaitsevia alueita. Nämä poolit ovatkin osoittautuneet todella tuottaviksi, tosin todella hienoja ja ennen kaikkea hyviä paikkoja löytyy kyllä koko joen pituudelta.

Ylimmät alueet ovat nopeimmin saavutettavissa venekyödyillä ja ne ovatkin paikallisten suosiossa. Kuten edellä mainittiin, tietä pitkin pääsee paikkaan, joka kartalta löytyy nimellä Pilto. Tämä sijaitsee sonella numero 10. Pääasiallisesti turistikalastus keskittyy 40 alimman jokikilometrin matkalle, eli alueille 1–9.

Sonelta 9 löytyy monia mainioita spotteja, kuten Puntajoen suu, joka on ollut kautta aikojen todella hyvä kala-

paikka, maisemallisista arvoista puhumattakaan.

Ajettaessa jokivartta alavirtaan tulee seuraava ylityspaikka Svartfossenin sillan muodossa ja sitä pitkin kannattaa siirtyä itärannalle, ajaa kilometrin verran ylävirtaan ja pysäköidä lammasaidan viereen. Paikan nimi on Mikinniska ja se on varsinkin paikallisten suosiossa.

Svartfossenin sillasta länsirantaa alavirran suuntaan noin 600 metrin päässä on pieni levike ja siitä metsäpolkua pitkin rantaan kävelevälle avautuvat todella hienot poolit. Tämä alue kuuluu so-
neen numero 8.

Sone 7 käsittää lukuisia hyviä paikkoja, mutta asfalttite kulkee tällä joki-

Vinkkejä vapauttamiseen

JOELLA ON siis voimassa sääntö, jonka mukaan yli 5-kiloiset ja/tai 80-senttiset lohet pitää vapauttaa. Ryhmällemme asiasta ei juuri haittaa ollut ja ruokakalatkin saatiin, joten kalan maun sai suuhunsa.

Jos on lähdössä Reisalle kalaan, on koukku syytä jättää autoon ja siirtyä käyttämään kunnan perukkeita, jotta lohota voi vähän käskeäkin, eivätkä perhot jää kalan suupieliin. Rannat Reisajoella soveltuvat suhteellisen hyvin lohien rantaan taluttamiseen ja vetämiseen, joten yksinkin kyllä pärjää.

Vapautettava kala on muistettava elvyttää kunnolla, jos tilanne sitä vaatii: lohota tuetaan vatsan alta ja sen päätä pyritään pitämään vastavirtaan, jotta kidukset saavat hapeakasta vettä.

Kannattaa siis pitää mittanauha mukana. Jos omistaa esimerkiksi solmuttoman irtohavaksen, sitä voi kantaa vaivatta takin taskussa jokivarressa. Se helpottaa punnitsemista.

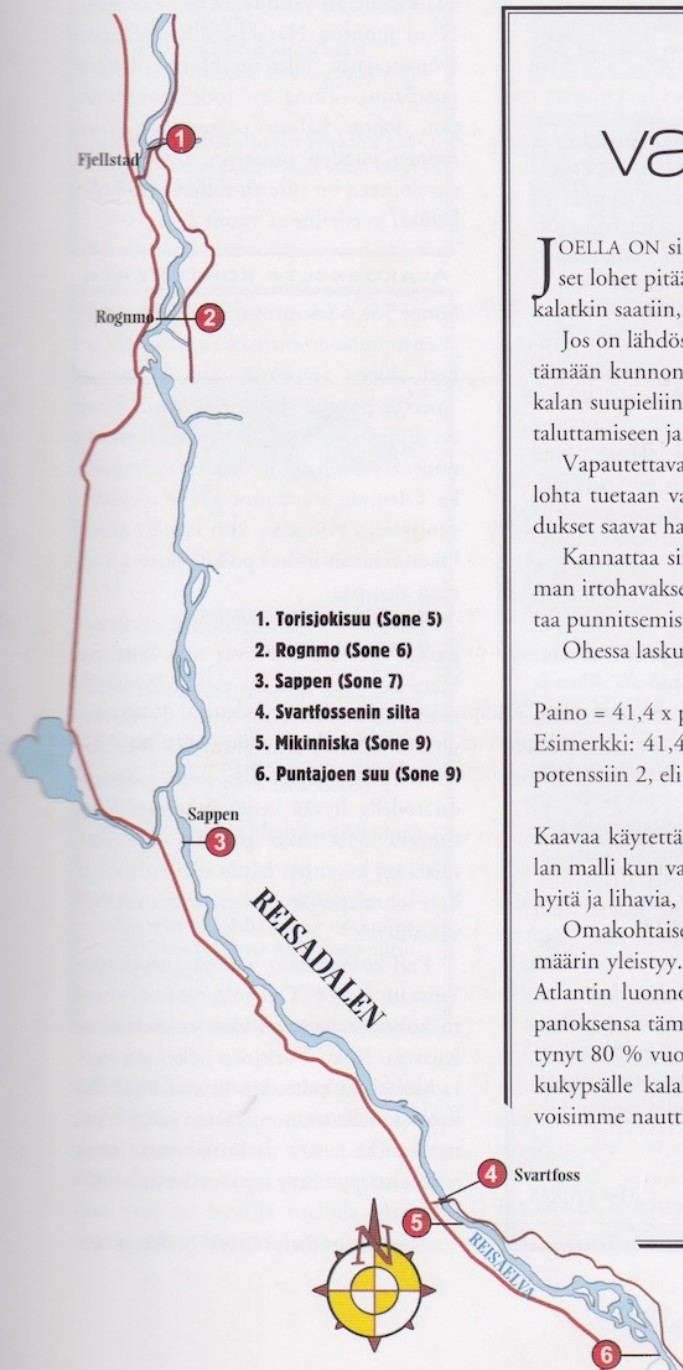
Ohessa laskukaava, joka on laadittu C&R-kalastukseen:

Paino = $41,4 \times \text{pituus metreinä} \times \text{ympärysmitta metreinä} \times \text{potenssiin } 2$

Esimerkki: $41,4 \times \text{pituus} - 1 \text{ metri (100 cm)} \times \text{ympärys} - 0,5 \text{ metriä (50 cm)} \times \text{potenssiin } 2$, eli siis: $41,4 \times 1,0 \times 0,5 \times 0,5 = 10,35 \text{ kg}$

Kaavaa käytettäessä pitää huomioida kuitenkin, että tulos on viitteellinen. Kalan malli kun vaihtelee jonkin verran jokikohtaisesti, toisissa joissa lohet ovat lyhyitä ja lihavia, toisissa taas pitkiä ja solakoita.

Omakohteisesti C&R ei tuottanut ongelmia ja toivottavasti tapa edes jossain määrin yleistyy. Toki haluan myös ottaa kalan, jos siltä tuntuu, mutta ajatellen Atlantin luonnonlohen tilaa olisi suotavaa, että jokikalastajat antaisivat oman panoksensa tämän ainutlaatuisen kalan suojeluun. Lohien lukumäärä on vähentynyt 80 % vuosien 1970 ja 2000 välillä. Jos meripyynti saataisiin kuriin ja sukukypsälle kalalle annettaisiin mahdollisuus kutea, niin ehkä tulevaisuudessa voisimme nauttia kalantäyteisistä lohijoista.

Pahtakoskella sattunutta.

KAUTEMME 2001 ALKOI JOELLA Kyyppilliseen tapaan: hyvin syöden, juoden, saunoen ja kalastaen. Lupa alkoi 15.7. kello 00.00, joten paras heittoterä oli jo mennyt ruuan ja juomien mukana. Fabio Partanen otti kuitenkin, ja näytti kuinka kauden ensimmäinen lohhi otetaan alkoskesta – 97 senttiä ja noin 10 kilo.

Seuraava "aamu" valkeni meille noin puolenpäivän aikaan. Siltasen Toni ja Keskinen Antti päättivät lähteä Pahtakoskelle päivärauhoituksen loputtua. Minä ilmoittauduin ghillieksi ja juomien kantajaksi. Pienellä kylpyammetta muistuttavalla veneellä joen yli vapisevin käsin ja kosken alle katselemaan.

Toni aloitti kalastuksen. Kun hän oli päässyt poolin puoliväliin, kävi kookas kala pyörähtämässä klassisen 1/0 kaksihaarakoukkuun sidotun Jock Scottin perässä. Antti sanoi rannalta Tonille, että odota hetki ennen kuin heität uudestaan. Parinkymmenen sekunnin tuskallisen pirkä odotus, heitto – ja kala kiinni. Kova väsytytys ja tailasin kalan. Tasan metri, painoa reilut 10 kiloa, todella nätti narttu.

Toni vapautti kalan ja istui nauttimaan viskistä sekä sikarista. Olin aloittanut laskun Tonin perässä jo aiemmin, koska Antti ensikertalaisena halusi nähdä kuinka pooli heitetään. Olin siis kehlannut siimat sisään Tonin tartuttaessa kalansa ja pääsin nyt jatkamaan laskua. Siiman päässä oli noin 15-senttinen Sunray Shadown muunnos, joten heittäminen oli jokseenkin vaivalloista. Ehdin juuri mainita asiasta, kun perho pu-

tosi pintaan – pam.

Näin kuinka pinnassa pärskähti, ja sitten mentiin. Luulin ensin, että kyseessä olisi normaali reisalainen eli noin 10 kilon kala, mutta pidempi tuttavuus paljasti siiman päässä olevan jotain hieman vauraampaa. Väöntöä ja kääntöä, siimaa kelalle, siimaa ulos. Sain talutettua kalan vähän alemmaksi ja se siirtyi oman rannan puolelle. Vasta nyt ensimmäinen pintapöyhähdys otin jälkeen paljasti kalan todellisen koon.

Sain vedettyä kalan rantaan, josta Antti pyrstöstä työntäen sen rantautti. Koiraskala, mittaa 110 senttiä ja todella pulska, kunnon koukkukuleualla varustettu reisolainen. Painoakin kertyi ainakin 15 kiloa. Täytyy myöntää, että tuollaisen kalan vapauttaminen on yllättävän hieno ja helpottava tunne. Päätimme lopettaa kalastuksen siltä päivältä siihen ja siirtyä seuraamaan Jokesin tekemiä riistaherkkuja.

Seuraavana päivänä käydessäni kierroksella poolilla näin, kuinka vanhempi norjalainen herrasmies vastarannalla teki kolme laskua ja otti kolme kookasta kalaa. Ylihuutelun tuloksena selvisi ottiperhona olleen numero kahdeksikon koutkuun sidottu muunnos Jock Scottin.

Myös Kokon Markku sai kokea samantapaisia värinöitä kyseisessä paikassa, kun yritti kevyellä 14-jalkaisellaan siirtää kalaa ja sai huomata, että kyseisen tapauksen siirtämiseen olisi tarvittu hie-
man järeämmät laitteet.

osuudella hieman kauempana jouten pelipaikoille ei ole nähtäviä. Rantaan menee kyllä runsaasti pistoja suhteellisen taajasta alueesta, mutta onneksi löytyy myös onkipaikkoja ja kaupasta kysyttyä kalaa varmasti hyviä neuvoja rantakalastajilta.

Sone 6:lla ottipaikkoja on tien vieressä, ja niistä mainitsin ehkä Pahtakosken alusta jorannalla, joka sijaitsee Rognasta muutama sata metriä tien suuntaan. Pahtakoski on rannan ison kalan paikka, ja siten on miesten suosiossa.

Pahtakoskesta alavirtaan si
sitten eräs allekirjoittaneiden
miipiin kuuluvista pelipaiko
kaa kutsutaan Postinkantajan
Nimi juontuu Harald-isännän
työnantajasta, joka on Norja
postilaitos. Tämä on todellin
pot, johon kalaan pääsemis
monen vuoden prosessin. Pa
susoloinen on varattu miltei a
kesäksi jo edellisellä vuonna.

ALAKOSKELTA KOHTI I

Sonet 5 ja 6 jakautuvat Harale ja ensimmäinen ottipaikka viit heti alueen yläpäässä. Sitä l "meirän porukoissa" Alakoskel on hyvin klassinen ja ennen nousuaikana hyvä lohien levä ka. Olemme huomanneet titiä van poolin yläosassa, kun taas lohet saadaan miltei poikkeuks man alemmaa.

Suuraavat mainitsemisen paikat viitosalueella ovat niin Hara-kuoppa, jota on vaikea löytää, kuin myös sen läheinen alue, joka on tunnettu vanhaan aikaan. Tällä alueella on todella hyvää vettä. Jokainen, joka käy sinne, tuntee kyllä näkeensä paikalle tulleiden ihmisten mielenhäiriöstä ja siitä, mistä on kysymys. Myös sillan alla on paljon sellaista, mikä ei ole vielä sen alpuolin virranosaa, vaan se on vielä alkuvaiheessa.

Pari-kolmesataa metriä a
Reisaan laskee Torisjoki, jonk
mäkohta on hyvä paikka, joski
kalastaa. Koko Torisjoen jälkei
ra kannattaa kuitenkin heittää l
koska lohella on noustessaan ju
naan pitkä ja matala koskiosuu
se yleensä pysähtyy lepäämään j
le alueelle.

Alavirtaan siirryttäessä paik

MIKA ÄIKÄS

GREEN BUTT - MUUNNOS

TONI SILTANEN

KOUKKU: kaksi- tai kolmihaarainen, koko 4-8
 PERÄ: soikea hopea ja fluorivihreä silkki
 PYRSTÖ: fluorivihreä silkki tai antonlanka
 KIERRE: soikea hopea
 RUNKO: Flashabou Dubbing, sävy: Peacock and Pearl
 SIIPI: musta kettu tai kani, sidotaan zonker-tyylillä
 KAULUSHÄKILÄ: musta kukko
 SIVUT: viidakkokukko*, pienet höyhenet.

Kalastaa erittäin hyvin synkällä säällä, jopa lähes pimeässä. Varma valinta joelle kuin joelle.

JOKISEN SILLI

JUKKA JOKINEN

KOUKKU: yksihaarainen, koko 2-4
 RUNKO: musta helmiäissävyinen mylarputki, sidotaan takaa kiinni mustalla langalla
 KURKKUHÄKILÄ: musta kukko
 SIIPI: musta kettu
 SARVET: sininen Flashabou Dubbing
 PÄÄ: musta.

Perho on isojen kalojen mieleen kaikilla keleillä. Parhaiten se on kuitenkin antanut saalista kirkkaassa aurin-gonpaisteissa

todella paljon, mutta oma suosikkimme on "Pygmin ranta" - maanomistaja on pieni ja kiukkuinen tapaus. Tämäkin pooli lukeutuu ison kalan suosimiin. Kun vesi on hyvällä mallilla, paikalla saattaa nähdä isoja lohia nousemassa se-

JOCK SCOTT

KOUKKU: Mustad, alasilmäinen 2-haara, koko 1/0
 HELA: kapea soikea hopea
 PERÄ: kellanoranssi silkki
 PYRSTÖ: kultafasaanin töyhtöhöyhen, jonka päälle punainen kana, siikaskimppu
 VYÖ: musta strutsi
 KIERTEET: keltaiselle osalle kapea soikea hopea, mustalle leveä soikea hopea
 RUNKOHÄKILÄ: mustalle osalle musta kukko
 RUNKO: takaosa kellanoranssi silkki, etuosa musta silkki
 HUNTU: keltaoranssi tukaanijäljitel-mä
 VÄLIVYÖ: musta strutsi
 KURKKUHÄKILÄ: helmikana
 SIIPI: alla valkokärkinen kalkkuna, päälle ruskeanharmaa kalkkuna, keltainen, punainen ja sininen hanhi ja kultafasaanin pyrstö naitettuina, riikinkukon miekkahöyhen ja ruskea heinäösorsa
 SIVUT: viidakkokukko* ja kuningas-kalastaja
 SARVET: sini-keltainen ararauna-papukaija*
 YLÄKAARI: kultafasaanin töyhtöhöyhen.

Perho ei esittelyä kaivanne. Jos Toni Siltanen saisi autiolla saarelle mukaan yhden perhon, se olisi tässä. Isoja lohia, isoja lohia, isoja lohia... Omaan tahtiin, saa onkia!

lät pinnassa ja se antaa kyllä puhtia heittämiseen. Viitonen on kokonaisuudessaan kohtuullisen hyvää perhovettä.

Sone 4:llä on muutamia paikallisten suosimia paikkoja, mutta meille osuuden ottipaikat ovat alkaneet aueta vasta viime kesinä, joten en uskalla antaa tarkempaa ohjeistusta. Tosin Kokon Markku ja Jokinen kyllä raapivat myös neloselta kaloja elokuisella reissullansa.

Sone 4 ja 3 jakautuvat niin kutsutun "uuden sillan" kohdalla. Kun vesi on hyvällä korkeudella, on sillan jälkeinen osuus ollut paikallisten ahkerassa käytössä.

REISALLA KANNATTAA KÄYDÄ

Reisajoki sijaitsee Tromssan alueella,

GENERAL PRACTITIONER - MUUNNOS

MIKA ÄIKÄS

PERÄ: litteä hologrammi hopea ja fluorivihreä silkki
 PYRSTÖ: oranssi jääkarhu*, jonka päälle punainen kultafasaanin peitinhöyhen
 KIERRE: soikea kulta
 HÄKILÄ: oranssi kukko
 RUNGON TAKAOSA: oranssi SLF ja UV-blue Flashabou Dubbing
 SILMAT: punainen Amnesia-juoksu-siima, johon sulatetaan pallot, jotka kastetaan mustaan lakkaan
 KESKIPEITE: punainen kultafasaanin peitinhöyhen
 RUNGON ETUOSA: oranssi SLF ja UV-blue Flashabou Dubbing
 ETUPEITE: pitkä punainen kultafasaanin peitinhöyhen
 PÄÄ: punainen.

GP eli yleislääkäri on perho, joka on antanut eniten suuria lohia Reisael-valta.

joten jos normaalisti kalastaa esimerkiksi Finnmarkissa, on Reisalle matkaa suhteessa hieman enemmän. Mutta jokilaakso on toisaalta varmasti yksi pohjoisen kauneimpia, joten suosittelemme käyntiä, vaikkapa vain muutaman päivän sessiota.

Mukaan on syytä varata aimo annos hyvää mieltä ja kosolti elämän eliksiiriä, koska tällä joella kannattaa hetkeksi pysähtyä miettimään ja katsomaan, kuinka luonto on muokannut jotain silmiä hivelevän kaunista.

Näissä maisemissa harjoittaa mielellään perinteitä kunnioittavaa lohenkalastusta.

